

รายงานของคณะกรรมการจัดหาข้อมูล เพื่อวัตถุประสงค์การศึกษาแพทยศาสตร์ ต่อกรรมการประจำคณะแพทยศาสตร์

ตามที่กรรมการคณะฯ ได้ตั้งอนุกรรมการจัดหาข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์การศึกษาแพทยศาสตร์ และได้มอบหมายงานโดยได้จัดข้อมูลต่าง ๆ มาเพื่อเสนอต่อกรรมการประจำคณะฯ บัดนี้การศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เสร็จสิ้นลงแล้ว และขอเสนอรายงานต่อกรรมการประจำคณะฯ

คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมรวมทั้งชั้น & ครั้ง ได้ศึกษาข้อมูลและพิมพ์เป็นเอกสารทางวิชาการได้ ๗ ฉบับ ซึ่งอาจจะสรุปได้ดังต่อไปนี้ :-

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาว่าในการจัดหาวัตถุประสงค์ของการศึกษาแพทยศาสตร์ จะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจจะมีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว จากการศึกษาค้นคว้าของ G. Miller ในหนังสือ Teaching and Learning in Medical School* กล่าวว่ามีปัจจัย ๓ อย่าง ที่อาจจะมีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์การศึกษาแพทยศาสตร์ได้ คือ

๑. ความต้องการทางด้านสาธารณสุขของสังคม (Health Needs of Society)
๒. ปรัชญาของการคิดแบบวิทยาศาสตร์ (Philosophy of Scientific Thinking)
๓. ลักษณะอาชีพของแพทย์ที่ต้องการ (Professional Characteristics of Physicians)

คณะกรรมการฯ จึงได้ดำเนินการหาข้อมูลต่าง ๆ โดยอาศัยหัวข้อทั้ง ๓ ประการดังกล่าว และได้แบ่งงานมอบหมายกันไปทำ ดังปรากฏตามเอกสารที่แนบมานี้ หากจะสรุปก็คงได้ความว่า

๑. ความต้องการทางสาธารณสุขของสังคม

เป็นที่ทราบกันว่าผู้ที่ใช้ผลิตผลของคณะแพทย์ฯ ในประเทศไทยเรานี้ได้แก่ราชการ ดังนั้นคณะกรรมการจึงได้ติดต่อไปทางหน่วยราชการ เสาะแสวงหาความต้องการที่แท้จริงของราชการ จะพบ

* G.E. Miller : Teaching and learning in medical School Harvard University Press, Massachusettes. (1961)

ตามรายงาน ของศาสตราจารย์ นายแพทย์ อานนท์ ประทีปสุนทรสาโร ว่าทางราชการ นั้นมีความต้องการแพทย์ที่มีทัศนคติกว้าง ไม่คิดแต่เรื่อง ของคนไข้ เฉพาะเป็นราย ๆ ไป แต่จะต้องคิดถึงชุมชนเป็นส่วนใหญ่ และต้องการให้มีความรู้ทางด้าน Rural medicine ให้มากขึ้น เพราะพลเมืองของ ประเทศไทยนั้นอยู่ในชนบทถึงร้อยละ ๘๐

ใน รายงาน ของ นายแพทย์ จรัส สุวรรณเวลา ที่กล่าวถึงการกระจายของ โรคต่าง ๆ ในประเทศไทย บอกให้เห็น ชัดเจนว่าโรคติดต่อที่เกิดจากจุลินทรีย์ต่าง ๆ ยังเป็นโรคที่พบมากที่สุดในประเทศไทย การศึกษา แพทยศาสตร์ ควรจะ ประกอบ ด้วยการสอนวิชาในหลักใหญ่ ๆ ๓ หลัก ด้วยกัน คือ

ก. แก่นพื้นฐานของวิชาชีพ เพื่อให้ มีพื้นฐานความรู้ต่อที่จะเข้าใจและศึกษา ต่อไปได้

ข. แก่นของวิชา แพทย์ สำหรับ แพทย์ในประเทศไทย ซึ่งจะสอนเน้น หนักถึงโรคที่พบบ่อยในประเทศไทย ตลอด จนภาวะแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อ การเกิดและการป้องกันโรค

ค. เนื้อหาวิชาแพทย์ที่จะต้องนำไปใช้ในการเป็นแพทย์ประเภทต่าง ๆ
ซึ่งการสอนจะแตกต่างกันออกไปสุดแล้วแต่ วัตถุประสงค์ของการศึกษาแพทยศาสตร์ว่า ต้องการจะผลิตแพทย์ไปทางใด

ในรายงานของนายแพทย์ ทองจันทร์ หงส์ลดารมภ์ ถึงเรื่องปัญหาประชากรกับการศึกษาแพทยศาสตร์ ได้กล่าวถึงปัญหา ทางเศรษฐกิจสังคมและการสาธารณสุขที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากอัตราการเพิ่มของประชากรในประเทศไทยอยู่ในระดับสูง และ มีความเห็นว่าควรจะมีการเผยแพร่ความรู้ ในด้านอนามัยครอบครัว หรือการวางแผน ครอบครัวให้ถึงประชาชน สื่อกลางที่จะ เป็นผู้ให้ความรู้ และเป็น ผู้ช่วยเหลือ แก่ ประชาชนในด้านนี้คือ แพทย์ พยาบาล และผู้ร่วมงานแพทย์ทุกสาขา (paramedics) ดังนั้นการบรรจุ การศึกษาเรื่อง ประชากร และการวางแผนครอบครัว ใน หลักสูตรแพทยศาสตร์จึงเป็นของจำเป็น

ส่วนการวิเคราะห์ แบบสอบถามจาก คิษย์เก่าในเรื่องที่เกี่ยวกับประสบการณ์ในการพบโรคต่าง ๆ ก็คล้ายคลึงกับรายงาน ของนายแพทย์ จรัส สุวรรณเวลา

๒. ปรัชญาของการคิดแบบวิทยาศาสตร์

ปรัชญานี้เป็นปรัชญาของการศึกษาแบบมหาวิทยาลัย หมายความว่าผู้ที่เรียนมหาวิทยาลัยทุกคน ควรจะได้รับการสอนให้รู้จักใช้ความคิดหาเหตุผล หาหลักวิชา มาโต้แย้งถกเถียงกัน ไม่ใช่สอนโดยให้รู้แต่วิชา วิธีจำ หรือรู้จักแต่โรคอย่างเดียว ซึ่งเป็นการสอนแบบโรงเรียนกวดวิชา หรือโรงเรียนอาชีพที่ต้องการแต่จะเรียน เพื่อฝึกฝีมือ ไปใช้ หรือใช้ สมอง ให้เหมือนกับเครื่องคำนวณเท่านั้น

ปรัชญาการเรียนแบบมหาวิทยาลัยนั้น จะต้องนำมาใช้ในโรงเรียนแพทย์ เพื่อฝึกแพทย์ ให้เป็นผู้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ และสามารถหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองได้อยู่เสมอ ตลอดเวลาที่จบการศึกษาออกจากมหาวิทยาลัยไปแล้ว

๓. ลักษณะอาชีพของแพทย์

ในรายงาน ของนายแพทย์ สัจพันธ์ อิศรเสนา กล่าวสรุปว่าประเทศไทยขณะนี้ ต้องการ แพทย์ ทั่วไป ที่มีความรู้ด้านสาธารณสุข ส่วนแพทย์ชนิดอื่น ๆ เช่น แพทย์เฉพาะทาง นักวิจัย ครูแพทย์ ที่มีความสำคัญรองลงมา

นายแพทย์ประพนธ์ บียรัตน์ รายงานว่า แพทย์ที่สำเร็จไปแล้วส่วนมากก็ไปประกอบอาชีพเป็นแพทย์ทั่วไป แต่ก็ยังได้ไปประกอบอาชีพอย่างอื่นอีก เพราะฉะนั้นจึงควรผลิตแพทย์ที่เรียกว่า “แพทย์ชนมูลูฐาน” ซึ่งเมื่ออบรมต่อไปในเวลาพอสมควรแล้วก็จะเป็นแพทย์ทั่วไป หรือแพทย์เฉพาะทาง หรือแพทย์ชนิดอื่น ๆ ได้

รายงานเรื่องแพทย์ที่สังคมต้องการของนายแพทย์ประพนธ์ บียรัตน์ พอสรุปได้ว่า สังคมต้องการแพทย์ที่มีระดับปัญญาสูง สามารถปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ แพทย์ได้ดี และสังคมยังต้องการลักษณะทาง non-intellectual ที่ดีเด่น เช่น คุณธรรมสูง จริยธรรมสูง มีเมตตากรุณาจากแพทย์อีกด้วย

คณะกรรมการ ฯ หวังว่าท่านกรรมการประจำคณะ ฯ ทุกท่าน เมื่อได้อ่านรายงานทุกฉบับโดยละเอียดแล้ว ก็คงจะเกิดแนวความคิดขึ้นว่า การวางวัตถุประสงค์ ของ คณะ แพทย ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะเป็นไปในรูปใด คณะอนุกรรมการ ฯ ยังมีความคิดที่จะดำเนินการในด้านนี้ต่อไป โดยเสนอให้คณะ ฯ จัดสัมมนาเรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์

จุฬาลงกรณ์เวชสาร

ประสงค์ของการศึกษาแพทย์ ๖ ชั้น ทั้งนี้ ด้านการศึกษาแพทยศาสตร์ อันเป็นหน้าที่
เพื่อเป็นหนทางหาข้อมูลเพิ่มเติม และเป็นของเรา ในฐานะอาจารย์โรงเรียนแพทย์
การ แลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งกันและกัน ในทุกคน

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ทวี ตุมราศวิน	ประธานอนุกรรมการ
ศาสตราจารย์ นายแพทย์อานนท์ ประทีตสุนทรสาร	อนุกรรมการ
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ประพนธ์ ปิยรัตน์	อนุกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวดา	อนุกรรมการ
อาจารย์นายแพทย์ดิถก เย็นบุตร	อนุกรรมการ
อาจารย์นายแพทย์อัฒพันธ์ อิศรเสนา	อนุกรรมการ
อาจารย์นายแพทย์ทองจันทร์ หงส์ดตารมภ์	อนุกรรมการ

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓